

КРАВЧЕНКООксана Михайлівна
o.m.kravchenko@mzeid.in**ЯЦЕНКО**Маріанна Сергіївна
m.s.yatsenko@mzeid.in**ПОДПАЛОВА**Юлія Костянтинівна
yuliia.podpalova@mzeid.inк.е.н., старший викладач, Одеський
національний політехнічний
університетк.е.н., доцент, Одеський національний
політехнічний університетстудентка, Одеський національний
політехнічний університет

УДК 656.02:378

**ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ У СФЕРІ ОСВІТИ ЗА ДОПОМОГОЮ
ЗАСТОСУВАННЯ ЛОГІСТИЧНОГО МЕТОДУ УПРАВЛІННЯ****RESOURCE MANAGEMENT EFFICIENCY IMPROVEMENT IN THE FIELD OF EDUCATION
THROUGH THE LOGISTICS MANAGEMENT METHOD APPLICATION**DOI: [https://doi.org/10.37634/efp.2020.5\(3\).9](https://doi.org/10.37634/efp.2020.5(3).9)**KRAVCHENKO Oksana Mykhailivna** – PhD in Economics, Senior Lecturer, Odesa National Polytechnic University**YATSENKO Marianna Serhiivna** – PhD in Economics, Associate Professor, Odesa National Polytechnic University**PODPALOVA Yuliia Kostiantynivna** – student, Odesa National Polytechnic University

Сфера освіти є однією з найважливіших з погляду формування прогресивного та розвинутого суспільства. Управління сферою освіти – це складний та багатоплановий процес, який потребує ефективних інноваційних підходів в умовах управління обмеженими ресурсами. Дана тема є дуже актуальною для сучасної сфери освіти України через існуючі проблеми, які є причинами її низької конкурентоспроможності у міжнародному масштабі. Авторами статті розглянуто поняття логістичний потік, логістичний центр, логістичний метод та заходи для підвищення ефективності управління ресурсами у сфері освіти.

* * *

Сфера образования является одной из самых важных с точки зрения формирования прогрессивного и развитого общества. Управление сферой образования – это сложный и многоплановый процесс, который требует эффективных инновационных подходов в условиях управления ограниченными ресурсами. Данная тема является очень актуальной для современной сферы образования Украины из-за существующих проблем, которые являются причинами её неконкурентоспособности в международном масштабе. Авторами статьи рассмотрены понятия логистический поток, логистический центр, логистический метод и меры, принятые для повышения эффективности управления ресурсами в сфере образования.

* * *

Introduction. Modern education in the existing form is calling out for emergency reforms. Unfortunately, there're no significant or important shifts now. The problem is that existing educational system is unable to do any significant reforms due to its discrepancy towards the modern world's demands and level of development. The logistic management method as the instrument of resource management efficiency increasing was defined and processed by many domestic and foreign scientists. Considering the existing problems in the Ukraine's educational system the resource management efficiency increasing and optimization of educational processes with the help of logistic methods of management are becoming vitally important and actual for the sake of the Ukraine's educational system development.

The purpose of this paper lies in the support of the logistic management method use in order to improve the resource management efficiency.

Results. The education is one of the most important in terms of forming a progressive and developed society. Education management is a complex and multidimensional process which requires effective and innovative approaches in the country's limited resources management. This topic is very actual for the modern education of Ukraine because of the existing problems which are the reasons of its non-competitiveness on the international scale. The authors of the paper considered the concepts of logistics flow, logistics center, logistics method and measures taken to improve the efficiency of resource management in education.

Conclusion. The necessary method of study and resource distribution management during the study process is the logistic flow which bases on the principles and rules of the education logistics. A significant reduction of costs and optimization of the resource use can be witnessed during with this management method implementation. The logistic center as the logistic core of all material and immaterial flows will become the origin of efficient management and control systems.

Ключові слова: логістика, логістика в сфері освіти, логістичний метод, логістичний потік, матеріальні та нематеріальні ресурси, логістична функція, принципи і ключові елементи логістики

Ключевые слова: логистика, логистика в сфере образования, логистический метод, логистический поток, материальные и нематериальные ресурсы, логистическая функция, принципы и ключевые элементы логистики

Keywords: logistics, logistics in education, logistic method, logistic flow, tangible and intangible resources, logistic function, principles and key elements of logistics

ВСТУП

Сучасна освіта у тій формі, в якій вона нині існує, вимагає невідкладних реформ. На жаль, на даний момент у цій області не спостерігається яких-небудь значущих чи істотних зрушень. Проблема полягає в тому, що існуюча на сьогоднішній день система стагнує більшість інноваційних реформ через відсутність гнучкості у системах управління та водночас через відсутність належного фінансування необхідних реформ.

Логістичному методу управління як інструменту підвищення ефективності управління ресурсами було присвячено багато науково-практичних досліджень таких вітчизняних та зарубіжних вчених, як О.М. Гаджинський, Ф. Котлер та К. Фокс, М.Ю. Абабкова, О.В. Мельник, К.В. Ковтуненко, В.С. Швагірева, Ю.І. Продіус [1-7] та ін. Однак використання логістичного методу управління для підвищення ефективності управління ресурсами у сфері освіти все ще не отримало досить великої теоретико-практичної бази та потребує вивчення.

МЕТА роботи полягає у розробленні теоретичного базису підвищення ефективності управління ресурсами у сфері освіти за допомогою застосування логістичного методу управління.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Методологічною та інформаційною основою роботи є наукові роботи й дослідження вітчизняних і зарубіжних вчених у сфері логістики й логістичного управління, ресурси мережі Internet, періодичні видання, тематичні підручники та навчальні посібники. У процесі дослідження використано методи аналізу та синтезу для вивчення наукових робіт, узагальнення для формування власних висновків.

РЕЗУЛЬТАТИ

Сьогодні логістика визначається як складна багатопланова концепція розвитку, що включає в себе такі поняття як наука, процес та інструмент управління. Це характеризує логістичний підхід як комплексний та вагомий для вирішення науково-практичних задач.

А.М. Гаджинський визначив логістику як науку «про управління матеріальними і пов'язаними з ними інформаційними, фінансовими та сервісними потоками в економічній системі від місця їх зародження до місця споживання для досягнення цілей цієї системи при оптимальних витратах ресурсів» [1].

Ф. Котлер визначає логістику як «інструмент інтегрованого управління матеріальним потоком і пов'язаних з ним інформаційними і фінансовими потоками і сервісом, який сприяє досягненню цілей організації при збереженні рівня оптимальних витрат» [2].

Існує досить багато визначень логістики та у переважній більшості вони торкаються процесу планування, контролю і формування напрямку руху матеріальних або інформаційних потоків до кінцевого споживача, зі збереженням оптимального рівня витрат ресурсів.

Логістична функція є основною складовою логіс-

тичного процесу і здійснюється певною групою спеціалізованих учасників даного процесу. Термін «функція» визначає певну групу дій, однорідних за метою. Логістична функція – це укрупнена група логістичних операцій, спрямованих на реалізацію цілей логістичної системи [3].

Відповідно до думки більшості вчених, термін «потік» означає цілісність різноманітних одиниць, яка бере участь в єдиному процесі у перебігу певного періоду часу, а також вимірюється абсолютними одиницями [4].

Ефективність логістичного процесу вимірюється відповідністю результату, який полягає в споживанні кінцевого продукту, з витратами на його реалізацію. Даний показник ефективності може бути змодельований і визначений за допомогою шести правил логістики – потрібний продукт необхідної якості у необхідній кількості доставлений у потрібний час у потрібне місце з мінімальними витратами.

У сучасному світі нових технологій наявна система розподілу і використання знань потребує постійного вдосконалення, щоб забезпечити своєчасне і ефективне, з погляду логістики, забезпечення споживачів актуальними інформаційними ресурсами. На нашу думку, вирішенням цієї задачі може стати реформація існуючого розрізненого потоку знань в єдину логістичну систему-потік для своєчасного використання вже накопичених знань і створення нових, а також для мінімізації витрат за максимізації позитивного ефекту від процесу досліджень та навчання. Створення ефективної системи розвитку сфери освіти в Україні на сьогоднішній день є найважливішим завданням для оптимізації системи освіти загалом, а управління ресурсами у сфері освіти є невід'ємною складовою цього процесу. Одним з інструментів, що на нашу думку, допоможе створити таку систему може виступити логістика. Організація і формування логістичних центрів має оптимізувати процес забезпечення швидкого розподілу і захисту інформації, розподілу капіталу та переміщення людських ресурсів. Основною його функцією є формування глобального інформаційного простору, в якому обмін результатами досліджень, досвідом наукової та педагогічної діяльності всіх учасників системи вищої освіти буде не лише швидше, але й протікати впорядковано та безпечно з погляду захисту інтелектуальної власності. Звісно, створення логістичного центру такої системи потребує забезпечення високотехнічним обладнанням і програмним забезпеченням, що не під силу одній організації і потребує державної підтримки. Для реалізації подібного проекту недостатньо веб-сторінки, яка входить до складу елементів загальної інформаційної мережі і має доступ в Інтернет, це насамперед створення потужної транснаціональної бази даних, що має допомогти у налагодженні зв'язків між закладами вищої освіти, науковими виданнями, та організаціями – потенційними споживачами кваліфікованих кадрів, що випускаються.

На даний час логістика як наука динамічно розвивається, розширюються сфери її застосування, що може викликати певний супротив у прибічників більш кон-

сервативного підходу. Тому важливо приділяти увагу просуванню ідеї використання логістичного підходу в організації управління ресурсами у сфері освіти.

Грунтуючись на загальних принципах логістики, можливо сформулювати принципи освітньої логістики:

1. Глобальність: розвиток і оперування глобальної інфраструктурою для забезпечення безперервного руху логістичного потоку не тільки у замкнутому середовищі організації, але й за її межі.

2. Точність: Розрахунок і планування всіх операційних складових і напрямків ресурсних потоків, розробка шляхів монетизації використання всіх ресурсів (кадрових, матеріальних, інформаційних тощо).

3. Контроль і диспетчеризація: відстеження руху кожної одиниці у логістичних потоках, відстеження руху і його коригування з метою забезпечення безперервності й постійності.

4. Технологічність: Забезпечення логістичної системи і центрів відповідним високотехнічним обладнанням та програмним забезпеченням, регулярна модернізація, з залучення та використання новітніх технологій.

5. Гнучкість: надбання властивості швидкого реагування на зовнішні чинники, які здійснюють прямий вплив на один з функціональних елементів логістичної системи.

ВИСНОВКИ

Застосування принципів логістики для підвищення ефективності управління ресурсами у сфері освіти покликано скоротити строки та вартість обміну актуальними знаннями між суб'єктами освітнього процесу, полегшити пошук актуальних джерел знань та навичок, поліпшити діалог між всіма учасниками освітнього процесу.

Управління потоками освіти за допомогою формування логістичних центрів обміну інформацією має об'єднати та систематизувати некеровані потоки інформації в єдине ціле, паралельно забезпечивши контроль за достовірністю джерел інформації та захистом

авторських прав через управління даними потоками з точки їх зародження до кінцевого споживача.

Список використаних джерел

1. Гаджинский А.М. Логистика: учебник для высших и средних специальных заведений. М.: Дашков и Ко, 2003. 408 с.
2. Котлер Ф., Фокс К. Стратегічний маркетинг та логістика для навчальних закладів. Київ: УАМ, 2011. 405 с.
3. Абабкова М.Ю. Маркетинг образовательных услуг. СПб.: Изд-во Политехн. ун-та, 2010. 148 с.
4. Мельник О.В. Нові концептуальні підходи в логістиці. Ефективна економіка. 2013. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2013_2_57.
5. Ковтуненко К.В., Скоморохін Д.В. Логістична система підприємства: визначення, властивості, класифікація. Економіка. Менеджмент. Бізнес. 2014. № 3. С. 60-72. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/estebi_2014_3_11
6. Швагірева В.С., Манічева А.В. Транспортна логістика як один з основних показників у діяльності підприємств. Економіка. Фінанси. Право. 2018. № 6/1. С. 40-43.
7. Ковтуненко К.В., Продіус Ю.І., Манічева А.В. Особливості України як логістичного центру. Економіка. Фінанси. Право. 2019. № 5/2. С. 14-16.

References

1. Gadzhynskiy O.M. Logistics. Moscow: Dashkov and Ko, 2007. 472 p. (in Russian)
2. Kotler F., Foks K. Strategy marketing and logistics for educational facilities. Kyiv: UAM, 2011. 405 p. (in Ukrainian)
3. Ababkova M.Y. Marketing of studying services. Saint-Petersburg: Publisher of Polytechnic University, 2010. 148 p. (in Russian)
4. Melnyk O.V. New conceptual approaches in logistics. Effective economy. 2013. 149 p. (in Ukrainian)
5. Kovtunencko K.V., Skomorokhin D.V. Logistics system of the enterprise: definition, properties, classification. Ekonomika. Menedzhment. Biznes. 2014. № 3. pp. 60-72 (in Ukrainian).
6. Shvahireva V.S., Manicheva A.V. Transport logistics as one of the main indicators in the activities of enterprises. Economics. Finances. Law. 2018. № 6/1. pp. 40-43 (in Ukrainian).
7. Kovtunencko K.V., Prodius Y.I., Manicheva A.V. Features of Ukraine as a logistics center. Economics. Finances. Law. 2019. № 5/2. pp. 14-16 (in Ukrainian).